

Kaupunkikuva-arkkitehti
Armi Patrikainen
Rakennusvalvonta
armi.patrikainen@lahti.fi

Viite: Lausuntopyyntö 23.11.2021**Asia: Rakennuslupa (398-2021-835) Tuomitalo Aleksanterinkatu 9, linjasaneeraus ja saunaosaston uusiminen**

Asunto Oy Lahden Aleksanterinkatu 9 on hakenut rakennuslupaa Aleksanterinkatu 9:n eli Tuomitalon linjasaneeraukselle, kylpyhuoneiden uusimiselle sekä saunaosaston saneeraukselle ja tilamuutoksille. Saunaosasto sijaitsee rakennuksen ylimmässä kerroksessa, jonka vuoksi myös vesikattoa uusitaan. Katteena on kuparipelti, joka on suunniteltu korvattavaksi osittain huopakatteella.

Asunto-osakeyhtiö Lahden Aleksanterinkatu 9 eli Tuomitalo valmistui kahdessa osassa 1960-luvun alussa Aleksanterinkadun ja Hämeenkadun väliselle tontille. Rakennus on arkkitehti Unto Ojosen suunnittelema. Vaatetehtailija Hjalmar Tuominen halusi rakentaa modernin asunto- ja liikerakennuksen, joka toteutettaisiin Lahdessakin jo tuttua valopiha-periaatetta. Ojosen voitti Tuomisen järjestämän pienimuotoisen suunnittelukilpailun. Tuomitalo edusti valmistuessaan uudenlaista suunnittelua Lahdessa.

Rakennuksessa käytetyt materiaalit ovat arvokkaat. Aleksanterinkadun puoleiset julkisivut olivat valkoista marmoria ja Lahtex-lasia. Lisäksi rakennuksen viimeistelyssä käytettiin pronssikiskoa Aleksanterinkadun puolella. Kattomateriaaliksi valittiin kuparipelti.

Tuomitalojen Aleksanterinkadun puoleinen osa sijaitsee Lahden keskustan pääkadun varrella, joka on arvotettu maakunnallisesti merkittäväksi rakennetun kulttuuriympäristön kohteeksi. Rakennus sijaitsee myös aivan valtakunnallisesti merkittävän Lahden kauppatorin ja Mariankadun seremonia-akseli -aluerajauksen reunalla. Tuomitalo on myös osa paikallisesti arvokasta keskustan arvoraajausta.

Kyseisessä osassa rakennusta katto viettää loivasti reunoilta sisäänpäin ja katolla on lisäksi täysin tasainen alue. Nykyisen saumatun kuparipeltikatteen ongelmana on näiden ominaisuuksien lisäksi se, että peltien saumat muodostavat esteitä veden ohjautumiselle, mikä aiheuttaa lätköitä tietyissä kohdissa kattoa. Loivan kattokulman ja tasaisen katto-osuuden vuoksi katteen uusiminen nykyisen kaltaisena edellyttäisi bitumikatetta peltikatteen alla.

Tuomitalo on suunniteltu arvokkaaksi rakennukseksi arvokkaalle paikalle. Korkealaatuiset materiaalivalinnat kuuluvat rakennuksen alkuperäiseen arkkitehtuuriin, jota on syytä vaalia. Huopakate on vieras materiaali rakennuksessa, eikä se rakennuksen arvon vuoksi sovi katon katteeksi. Museo ehdottaa kuparipellin asentamista huopakatteen päälle.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Hannu Takala
tutkija, korjausrakentamisen asiantuntija	Anssi Malinen
tutkija	Roosa Ruotsalainen

Tiedoksi: Museovirasto